

Zarządzenie nr 20/D/2024
Dyrektora Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin
– Państwowego Instytutu Badawczego
z dnia 16 września 2024 roku

w sprawie ustalenia "Procedury zgłaszania naruszeń prawa w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji
Roślin - Państwowym Instytucie Badawczym"

Na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 6) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2024, r. poz. 534) oraz art. 24 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. 2024, poz. 928) zarządzam, co następuje:

§ 1

1. Ustalam, po konsultacjach z zakładową organizacją związkową, „Procedurę zgłaszania naruszeń prawa w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin - Państwowym Instytucie Badawczym”, która stanowi załącznik nr 1 do Zarządzenia.
2. Zobowiązuję Sekretariat Dyrektora do podania niniejszego Zarządzenia do wiadomości pracowników w dniu 17 września 2024 r.
3. „Procedura zgłaszania naruszeń prawa w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin - Państwowym Instytucie Badawczym” wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia podania jej do wiadomości pracowników, tj. w dniu 25 września 2024 roku.

§ 2

1. Zarządzam wybory do Komisji ds. rozpatrywania naruszeń prawa, które odbędą się w dniach 25 września – 9 października 2024 r.
2. Zobowiązuję Dyrektorów Zakładów Doświadczalnych, Kierowników Oddziałów, Działów i Zakładów do przeprowadzenia wyborów w kierowanych komórkach organizacyjnych celem wybrania po jednym Członku Komisji spośród pracowników danej komórki.
3. Zobowiązuję pracowników zatrudnionych w Sekretariacie Dyrektora i na Samodzielnych stanowiskach do wybrania jednego Członka Komisji ze swego grona.
4. Protokół z przeprowadzonych wyborów należy przesłać do Sekretariatu Dyrektora najpóźniej do dnia 11 października 2024 r.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR INSTYTUTU

dr inż. Michał Rokicki

**PROCEDURA ZGŁASZANIA NARUSZEŃ PRAWA
W INSTYTUCIE HODOWLI I AKLIMATYZACJI ROŚLIN - PAŃSTWOWYM INSTYTUCIE BADAWCZYM**

**§ 1
CEL PROCEDURY**

1. Celem Procedury zgłaszania naruszeń prawa (dalej: Procedura) jest ukształtowanie efektywnego i jednolitego systemu informowania o nieprawidłowościach w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym (dalej: Instytut), poprzez stworzenie bezpiecznych kanałów zgłoszeniowych, zapobiegających podejmowaniu jakichkolwiek działań odwetowych wobec sygnalisty.
2. Procedura służy do zgłaszania naruszeń w rozumieniu § 2 ust. 2. Kwestie związane z wykonywaną pracą w Instytucie, w tym mobbing, dyskryminacja, równość, procedowane są zgodnie z obowiązującymi w Instytucie regulacjami.
3. Procedurę stosuje się do zgłoszeń dokonywanych przez osobę fizyczną, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą (dalej: zgłaszający, sygnalista), tj. do:
 - 1) pracownika, także w przypadku, gdy stosunek pracy już ustał;
 - 2) osoby ubiegającej się o zatrudnienie, która uzyskała informację o naruszeniu prawa w procesie rekrutacji lub negocjacji poprzedzających zawarcie umowy;
 - 3) osoby świadczącej pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
 - 4) przedsiębiorcy wykonującego usługi na rzecz Instytutu;
 - 5) osoby świadczącej pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
 - 6) praktykanta, stażysty.
4. Procedury nie stosuje się do:
 - 1) ochrony informacji niejawnych;
 - 2) tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu;
 - 3) postępowania karnego;
 - 4) jeżeli informacja o naruszeniu prawa została zgłoszona na podstawie przepisów odrębnych, w szczególności jako skarga lub zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa;
 - 5) naruszeń prawa w zakresie zamówień publicznych w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w rozumieniu art. 7 pkt 36 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, 1598, 2054 i 2269).

**§ 2
DEFINICJE**

1. Ilekroć w procedurze jest mowa o:
 - 1) działaniu następczym – należy przez to rozumieć działanie podjęte przez podmiot prawny lub organ publiczny w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych lub procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych i podejmowania działań następczych;
 - 2) działaniu odwetowym – należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty lub wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko sygnaliście;

- 3) informacji o naruszeniu prawa – należy przez to rozumieć informację, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w Instytucie, gdy sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
 - 4) informacji zwrotnej – należy przez to rozumieć przekazaną sygnaliście informację na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań;
 - 5) kontekście związanym z pracą – należy przez to rozumieć przeszłe, obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w Instytucie lub na rzecz Instytutu, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa oraz istnieje możliwość doświadczenia działań odwetowych;
 - 6) osobie, której dotyczy zgłoszenie – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazaną w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, lub jako osoba, z którą osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, jest powiązana;
 - 7) osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga sygnaliście w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
 - 8) osobie powiązanej z sygnalistą - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub osobę najbliższą sygnalisty w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r. poz. 17);
 - 9) pracodawcy – należy przez to rozumieć pracodawcę w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023, poz. 1465), tj. Dyrektora Instytutu wobec pracowników Centrali i Oddziałów, oraz Dyrektora Zakładu Doświadczalnego wobec pracowników danego Zakładu Doświadczalnego;
 - 10) ujawnieniu publicznym - należy przez to rozumieć podanie informacji o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej;
 - 11) zgłoszeniu wewnętrznym – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie Instytutowi informacji o naruszeniu prawa.
2. Naruszeniem prawa jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa dotyczące:
- 1) korupcji;
 - 2) zamówień publicznych;
 - 3) usług, produktów i rynków finansowych;
 - 4) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - 5) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
 - 6) bezpieczeństwa transportu;
 - 7) ochrony środowiska;
 - 8) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
 - 9) bezpieczeństwa żywności i pasz;
 - 10) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
 - 11) zdrowia publicznego;
 - 12) ochrony konsumentów;
 - 13) ochrony prywatności i danych osobowych;
 - 14) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
 - 15) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
 - 16) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
 - 17) konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela - występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1-16.

§ 3

STATUS SYGNALISTY

1. Sygnalista podlega ochronie określonej w Procedurze od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa.
2. Dane osobowe sygnalisty, pozwalające na ustalenie jego tożsamości, nie podlegają ujawnieniu nieupoważnionym osobom, chyba że za wyraźną zgodą sygnalisty.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w związku z postępowaniami wyjaśniającymi prowadzonymi przez organy publiczne lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie.
4. Przed dokonaniem ujawnienia, o którym mowa w ust. 2, właściwy organ publiczny lub właściwy sąd powiadamia o tym sygnalistę, przesyłając w postaci papierowej lub elektronicznej wyjaśnienie powodów ujawnienia jego danych osobowych, chyba że takie powiadomienie zagrozi postępowaniu wyjaśniającemu lub postępowaniu przygotowawczemu, lub sądowemu.

§ 4

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA FAŁSZYWE ZGŁOSZENIE

1. Zgłaszający dokonujący zgłoszenia w złej wierze lub zgłoszenia stanowiącego w istocie nadużycie nie podlegają ochronie przewidzianej w Procedurze. Takiej ochronie nie podlegają również zgłaszający, którzy przy dokonywaniu zgłoszeń podają celowo i świadomie błędne lub wprowadzające w błąd informacje.
2. Zgłaszający świadomie dokonujący fałszywego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, wiedząc, że do naruszenia prawa nie doszło, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
3. Osoba, która poniosła szkodę z powodu świadomego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nieprawdziwych informacji przez sygnalistę, ma prawo do odszkodowania lub zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych od sygnalisty, który dokonał takiego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.

§ 5

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA PRZYJMOWANIE I ROZPATRYWANIE ZGŁOSZEŃ NARUSZEŃ PRAWA

1. Organem odpowiedzialnym w Instytucie za przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń naruszeń prawa jest Komisja ds. rozpatrywania naruszeń prawa, zwana dalej: Komisją.
2. Komisja składa się z 25 Członków, którzy wybierani są w głosowaniu tajnym, po jednym przez każdą z komórek organizacyjnych Instytutu, tj. Dział, Zakład, Oddział, Zakład Doświadczalny, spośród pracowników danej komórki, oraz z jednego Członka wybranego przez pracowników zatrudnionych w Sekretariacie Dyrektora i na Samodzielnych stanowiskach ze swego grona.
3. Wybory do Komisji zarządza Dyrektor Instytutu. Dyrektor Instytutu ogłasza skład Komisji i zwołuje pierwsze posiedzenie Komisji.
4. Kadencja Komisji trwa dwa lata od daty pierwszego posiedzenia Komisji.
5. Na pierwszym posiedzeniu Komisji, Członkowie Komisji wybierają ze swojego grona, w głosowaniu tajnym, Przewodniczącego Komisji, jego Zastępcę oraz Sekretarza Komisji.
6. W razie konieczności uzupełnienia składu Komisji, w związku z rezygnacją Członka bądź ustaniem stosunku pracy w Instytucie, dana komórka organizacyjna wybiera kolejnego Członka Komisji.
7. Przewodniczącą Komisji lub jego Zastępcą jest upoważniony do:
 - 1) przyjmowania zgłoszeń;
 - 2) upoważniania Członków Komisji do przyjmowania i obsługi zgłoszeń;
 - 3) wstępnej weryfikacji zgłoszeń;
 - 4) powoływania Zespołu Wyjaśniającego w co najmniej 3 – osobowym składzie spośród Członków Komisji, w tym przewodniczącego Zespołu, i dodatkowo ewentualnych ekspertów spoza Członków

- Komisji, spośród pracowników bądź osób stale współpracujących z Instytutem;
- 5) określenia terminu zakończenia prac Zespołu;
 - 6) podejmowania działań następczych.
8. Członkowie Komisji oraz powołani eksperci:
- 1) obowiązani są do zachowania w tajemnicy danych osobowych i informacji uzyskanych w toku obsługi zgłoszenia, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w ramach którego wykonywały pracę na rzecz Instytutu;
 - 2) upoważnieni są do przetwarzania danych osobowych związanych z rozpatrywaniem zgłoszenia.
9. W przypadku zgłoszeń dotyczących Przewodniczącego Komisji, jego Zastępcy bądź Sekretarza Komisji, zgłoszenia dokonuje się do Dyrektora Instytutu, który wyznacza skład Zespołu Wyjaśniającego spośród Członków Komisji.
10. Członkiem Zespołu Wyjaśniającego nie może być osoba:
- 1) której dotyczy zgłoszenie, pomagająca w dokonaniu zgłoszenia bądź powiązana z sygnalistą;
 - 2) będąca bezpośrednim przełożonym osoby, której dotyczy zgłoszenie;
 - 3) bezpośrednio podlegająca osobie, której dotyczy zgłoszenie;
11. W sytuacji, gdy w ocenie członka Zespołu Wyjaśniającego zaistnieją okoliczności, które mogą rzutować na jego bezstronność w rozpatrywaniu zgłoszenia, może on pisemnie zawniekskować do Przewodniczącego Komisji o wyłączenie z prac Zespołu.
12. Przewodniczący Komisji sprawuje bezpośredni nadzór nad Komisją w zakresie przyjmowania i rozpatrywania zgłoszeń naruszenia prawa oraz jest odpowiedzialny za skuteczność i adekwatność Procedury w odniesieniu do Instytutu.

§ 6

ZGŁASZANIE NARUSZENIA PRAWA

1. Instytut dopuszcza anonimowe zgłaszanie naruszenia prawa poprzez formularz na stronie internetowej Instytutu: www.ihar.edu.pl, w zakładce: Kontakt -> Zgłoszenie naruszenia, bądź pisemnie na adres Instytutu: Radzików, 05-870 Błonie, w zamkniętej kopercie zaadresowanej na Komisję ds. rozpatrywania naruszeń prawa, z dopiskiem „Zgłoszenie naruszenia prawa”.
2. Zgłoszenia jawne naruszenia prawa, tj. z ujawnieniem tożsamości przez zgłaszającego, mogą być przekazywane za pośrednictwem następujących kanałów kontaktu:
 - 1) dedykowanej skrzynki poczty elektronicznej: zgloszenienaruszenia@ihar.edu.pl;
 - 2) nagrywanej linii telefonicznej dokumentowanej za zgodą sygnalisty w formie nagrania rozmowy, na nr telefonu: 22 733 46 96 wewn. 696;
 - 3) bezpośredniego spotkania z wyznaczonym przez Przewodniczącego Komisji, bądź jego Zastępcę, Członkiem Komisji, dokonanego na wniosek sygnalisty w terminie 14 dni od dnia otrzymania takiego wniosku;
 - 4) pisemnie na adres Instytutu: Radzików, 05-870 Błonie, w zamkniętej kopercie zaadresowanej na Komisję ds. rozpatrywania naruszeń prawa, z dopiskiem „Zgłoszenie naruszenia prawa”.
3. Zgłoszenie naruszenia powinno zawierać przejrzyste i pełne wyjaśnienie przedmiotu zgłoszenia oraz co najmniej następujące informacje:
 - 1) datę oraz miejsce zaistnienia naruszenia lub datę i miejsce pozyskania informacji o naruszeniu;
 - 2) opis konkretnej sytuacji lub okoliczności stwarzających możliwość wystąpienia naruszenia;
 - 3) wskazanie komórki lub osoby, których dotyczy zgłoszenie naruszenia;
 - 4) wskazanie ewentualnych świadków naruszenia;
 - 5) wskazanie wszystkich dowodów i informacji, jakimi dysponuje zgłaszający, które mogą okazać się pomocne w procesie rozpatrywania zgłoszenia;
 - 6) dane osobowe zgłaszającego oraz sposób kontaktowania się ze zgłaszającym, chyba, że zgłoszenie składane jest anonimowo.

§ 7

POSTĘPOWANIE WYJAŚNIAJĄCE

1. Wyłączny dostęp do kanałów zgłaszania naruszenia prawa posiada Przewodniczący Komisji, jego Zastępca, Sekretarz Komisji bądź osoba upoważniona przez Przewodniczącego Komisji lub jego Zastępcę, którzy

przetwarzają dane osobowe w zakresie niezbędnym do przyjęcia zgłoszenia lub podjęcia ewentualnego działania następczego. Jeśli charakter czynności wyjaśniających bądź naprawczych wymaga ujawnienia tożsamości sygnalisty Członkom Zespołu Wyjaśniającego bądź Dyrektorowi Instytutu, zastosowanie znajdzie odpowiednio § 3 ust 4.

2. Każdorazowo po wpłygnięciu zgłoszenia, Przewodniczący Komisji bądź jego Zastępca dokonuje niezwłocznie jego wstępnej analizy, a następnie - o ile jest to możliwe - nie później jednak niż w terminie 7 dni, potwierdza przyjęcie zgłoszenia w sposób wskazany przez zgłaszającego. Wzór potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia stanowi załącznik nr 1.
3. Jeżeli zgłoszenie jest niekompletne i możliwe jest ustalenie jego nadawcy, Przewodniczący Komisji bądź jego Zastępca przekazuje prośbę o uzupełnienie zgłoszenia w terminie 14 dni kalendarzowych od jej odebrania.
4. Przewodniczący Komisji bądź jego Zastępca może podjąć decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w przypadku, gdy:
 - 1) zgłoszenie jest w oczywisty sposób niewiarygodne;
 - 2) niemożliwe jest uzyskanie informacji niezbędnych do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego;
 - 3) nie stanowi naruszenia prawa w rozumieniu § 2 ust. 2.
5. Jeżeli zgłoszenie jest zakwalifikowane do dalszej weryfikacji, Przewodniczący Komisji bądź jego Zastępca wszczyna postępowanie wyjaśniające, które prowadzi Zespół Wyjaśniający.
6. Rozpatrzenie zgłoszenia nieprawidłowości przez Zespół Wyjaśniający następuje bez zbędnej zwłoki, w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego Komisji bądź jego Zastępcę.
7. Z przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego Zespół Wyjaśniający sporządza raport dla Przewodniczącego Komisji, w którym stwierdza, czy informacje/zarzuty objęte zgłoszeniem, okazały się w ocenie Zespołu Wyjaśniającego potwierdzone i zasadne. Raport obejmuje także rekomendacje Zespołu Wyjaśniającego w zakresie załatwienia sprawy oraz ewentualne konsekwencje, jakie powinny zostać wyciągnięte przez Instytut w stosunku do sprawcy/sprawców nieprawidłowości oraz rekomendację możliwych działań zapobiegawczych, mających na celu wyeliminowanie w przyszłości naruszeń podobnych do opisanych w zgłoszeniu.
8. Przewodniczący Komisji bądź jego Zastępca, o ile jest to możliwe, ma obowiązek udzielić sygnaliście informacji zwrotnej w terminie 3 miesięcy od otrzymania zgłoszenia, w sposób wskazany w zgłoszeniu.
9. Przepisów ust. 8 nie stosuje się do zgłoszeń przekazanych anonimowo.
10. Przewodniczący Komisji bądź jego Zastępca sporządza raport końcowy, który przedstawia Dyrektorowi Instytutu, wraz z rekomendacjami co do dalszych działań.
11. Prace Komisji, w tym Zespołów Wyjaśniających, są dokumentowane. Dokumentację przechowuje Sekretarz Komisji w sposób uniemożliwiający dostęp osób nieupoważnionych.

§ 8

REJESTR ZGŁOSZEŃ WEWNĘTRZNYCH

1. Każde zgłoszenie naruszenia prawa zostaje zarejestrowane w Rejestrze zgłoszeń wewnętrznych, niezależnie od dalszego przebiegu postępowania wyjaśniającego.
2. Za prowadzenie Rejestru zgłoszeń wewnętrznych w Instytucie odpowiada Sekretarz Komisji.
3. Rejestr zgłoszeń wewnętrznych należy prowadzić według wzoru stanowiącego załącznik nr 2.
4. Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpatrywania zgłoszenia, nie są zbierane, a w razie przypadkowego zebrania są niezwłocznie usuwane w terminie 14 dni od chwili ustalenia, że nie mają one znaczenia dla sprawy.
5. Dane osobowe oraz pozostałe informacje w Rejestrze zgłoszeń wewnętrznych są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.

§ 9

OCHRONA SYGNALISTY

1. Sygnalista, osoba której dotyczy zgłoszenie oraz osoba trzecia wskazana w zgłoszeniu mają zapewnioną ochronę poufności tożsamości. Ochrona poufności dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość takich osób.
2. Wobec sygnalisty nie mogą być podejmowane działania odwetowe ani próby lub groźby zastosowania takich działań.
3. Jeżeli praca była, jest lub ma być świadczona na podstawie stosunku pracy, wobec sygnalisty nie mogą być podejmowane działania odwetowe, ani próba czy groźba działań polegających w szczególności na:
 - 1) odmowie nawiązania stosunku pracy;
 - 2) wypowiedzeniu lub rozwiązaniu bez wypowiedzenia stosunku pracy;
 - 3) niezawarciu umowy o pracę na czas określony lub umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny, niezawarciu kolejnej umowy o pracę na czas określony lub niezawarciu umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony w przypadku gdy sygnalista miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa;
 - 4) obniżeniu wysokości wynagrodzenia za pracę;
 - 5) wstrzymaniu awansu albo pominięciu przy awansowaniu;
 - 6) pominięciu przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą lub obniżeniu wysokości tych świadczeń;
 - 7) przeniesieniu na niższe stanowisko pracy;
 - 8) zawieszeniu w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych;
 - 9) przekazaniu innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków sygnalisty;
 - 10) niekorzystnej zmianie miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy;
 - 11) negatywnej ocenie wyników pracy lub negatywnej opinii o pracy;
 - 12) nałożeniu lub zastosowaniu środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze;
 - 13) przymusie, zastraszaniu lub wykluczeniu;
 - 14) mobbingu;
 - 15) dyskryminacji;
 - 16) niekorzystnym lub niesprawiedliwym traktowaniu;
 - 17) wstrzymaniu udziału lub pominięciu przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe;
 - 18) nieuzasadnionym skierowaniu na badania lekarskie, w tym badania psychiatryczne, chyba że przepisy odrębne przewidują możliwość skierowania pracownika na takie badania;
 - 19) działaniu zmierzającym do utrudnienia znalezienia w przyszłości pracy w danym sektorze lub w danej branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego;
 - 20) spowodowaniu straty finansowej, w tym gospodarczej, lub utraty dochodu;
 - 21) wyrządzeniu innej szkody niematerialnej, w tym naruszeniu dóbr osobistych, w szczególności dobrego imienia sygnalisty.
4. Na pracodawcy spoczywa ciężar dowodu, że podjęte działanie, o którym mowa w ust. 3, nie jest działaniem odwetowym.
5. Jeżeli praca lub usługi były, są lub mają być świadczona na podstawie innego niż stosunek pracy stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji, dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy działań odwetowych ani próby lub groźby zastosowania działań odwetowych, obejmujących w szczególności:
 - 1) wypowiedzenie umowy, której stroną jest sygnalista, w szczególności dotyczącej sprzedaży lub dostawy towarów lub świadczenia usług, odstąpienie od takiej umowy lub rozwiązanie jej bez wypowiedzenia;
 - 2) nałożenie obowiązku lub odmowę przyznania, ograniczenie lub odebranie uprawnienia, w szczególności koncesji, zezwolenia lub ulgi.
6. Sygnalista, wobec którego dopuszczono się działań odwetowych, ma prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłaszane do celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej

Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, lub prawo do zadośćuczynienia.

7. Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie znieśławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, ochrony danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, pod warunkiem że sygnalista miał uzasadnione podstawy sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z przepisami prawa.
8. W przypadku wszczęcia postępowania prawnego dotyczącego odpowiedzialności, o której mowa w ust. 7, sygnalista może wystąpić o umorzenie takiego postępowania.
9. Uzyskanie informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub dostęp do takich informacji nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności, pod warunkiem że takie uzyskanie lub taki dostęp nie stanowią czynu zabronionego.

§ 10

ZGŁOSZENIA ZEWNĘTRZNE

1. Sygnalista może dokonać zgłoszenia zewnętrznego bez uprzedniego dokonania zgłoszenia wewnętrznego.
2. Zgłoszenie zewnętrzne jest przyjmowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich albo organ publiczny zgodnie z procedurą przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych ustaloną przez te organy.
3. Rzecznik Praw Obywatelskich oraz organ publiczny są odrębnymi administratorami w zakresie danych osobowych podanych w zgłoszeniu zewnętrznym, które zostało przyjęte przez te organy.

§ 11

UJAWNIECIE PUBLICZNE

1. Sygnalista dokonujący ujawnienia publicznego podlega ochronie, jeżeli dokona:
 - 1) zgłoszenia wewnętrznego, a następnie zgłoszenia zewnętrznego, a Instytut, a następnie organ publiczny w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w procedurze wewnętrznej, a następnie w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w procedurze zewnętrznej organu publicznego nie podejmą żadnych odpowiednich działań następczych ani nie prześlą sygnaliście informacji zwrotnej, lub
 - 2) od razu zgłoszenia zewnętrznego, a organ publiczny w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w swojej procedurze zewnętrznej nie podejmie żadnych odpowiednich działań następczych ani nie prześle sygnaliście informacji zwrotnej,
- chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać taką informację.
2. Sygnalista dokonujący ujawnienia publicznego podlega ochronie także w przypadku, gdy ma uzasadnione podstawy sądzić, że:
 - 1) naruszenie może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie interesu publicznego, w szczególności gdy istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody, lub
 - 2) dokonanie zgłoszenia zewnętrznego narazi sygnalistę na działania odwetowe, lub
 - 3) w przypadku dokonania zgłoszenia zewnętrznego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo skutecznego przeciwdziałania naruszeniu prawa z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, takie jak możliwość ukrycia lub zniszczenia dowodów, istnienia zмовы między organem publicznym a sprawcą naruszenia lub udziału organu publicznego w naruszeniu.

§ 12

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Komisja przynajmniej raz do roku będzie dokonywała przeglądu Procedury i w razie potrzeby opracowywała projekty jej zmian do akceptacji Dyrektora Instytutu.
2. W sprawach nieuregulowanych Procedurą zastosowanie mają odpowiednie przepisy, w tym w szczególności: ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. z 2024, poz. 928),

dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.Urz. UE L 305 z 26.11.2019, str. 17, z późn. zm), ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023, poz. 1465), ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeksu postępowania karnego (Dz.U. z 2024, poz. 37) i ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r. poz. 17).

3. Załączniki do Procedury:

- 1) Załącznik nr 1 - Wzór potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia;
- 2) Załącznik nr 2 – Rejestr zgłoszeń wewnętrznych.

DYREKTOR INSTYTUTU

dr inż. Michał Rokicki

.....

(miejsowość, data)

.....

.....

.....

Potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia wewnętrznego

Potwierdzam przyjęcie zgłoszenia dokonanego w dniu r. za pośrednictwem

..... w sprawie naruszenia prawa w postaci:

.....
.....
.....
.....
.....

Jednocześnie informuję, iż zgłoszenie zostało zarejestrowane w Rejestrze zgłoszeń wewnętrznych pod numerem:

Sprawą zajmuje się Zespół Wyjaśniający w składzie*:

- 1)
- 2)
- 3)

Po wstępnej weryfikacji zgłoszenia, na podstawie § 7 ust. 4 „Procedury zgłaszania naruszeń prawa w IHAR-PIB” odstępuję od przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, ponieważ*:

.....
.....
.....
.....

**odpowiednio wybrać i uzupełnić*

.....

(Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie)

Rejestr zgłoszeń wewnętrznych

Lp.	Numer zgłoszenia w Rejestrze	Data dokonania zgłoszenia	Dane osobowe zgłaszającego/ adres do kontaktu*	Przedmiot naruszenia prawa	Komórka organizacyjna/ jednostka/osoba, której dotyczy zgłoszenie	Data potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia*	Skład Zespołu Wyjaśniającego*	Data przekazania informacji zwrotnej*	Podjęte działania następcze*	Data zakończenia sprawy

*uzupełnić jeśli dotyczy